

Små
Spirer
Gårdsbarnehage

- der barn blomstrer

Årsplan 2018/19

Del 1

Praktisk informasjon fra A til Å

Bekreftelse på plass

I februar hvert år sendes det ut et «Bekreftelse på plass» skjema. Her bekrefter dere at dere vil beholde plassen, gir beskjed om eventuelle ønsker om endringer av plassen og setter inn riktige kontaktopplysninger, dersom det har vært endringer i disse vi ikke har fått. Skjemaet skal leveres inn innen 1.mars.

Bleier

Barn som bruker bleier må ha dette med til barnehagen. Vi har kurver inne på stellerrommet med barnas navn på der dere kan legge bleiene. Når det er ca 5 bleier igjen henger vi opp lapp på plassen med ønske om fler.

Brukerundersøkelse

I februar hvert år sender vi ut en brukerundersøkelse til alle foreldrene i barnehagen. Deres tilbakemeldinger er sterkt ønsket, og vi tar med oss disse når vi starter jobben med neste års Årsplan i mars. Dere er herved sterkt oppfordret til å fylle den ut, og bruke den direkte påvirkningssmuligheten brukerundersøkelsen gir dere.

Bursdager

Når et barn har bursdag vil vi at barnet skal være i fokus. Vi henger ut flagg og «bursdagskasse»- med bilde av bursdagsbarnet i, ved inngangen til avdelingen. Barnet lager sin egen krone, og får velge noe ekstra å spise til fruktmåltidet. Barna kan her velge mellom fruktsalat med vaniljeyoghurt, banan is eller grove vafler. I tillegg har vi en bursdagssamling for barnet på avdelingen, med barnet i sentrum. Her er det litt ulikt hvordan de gjør det på avdelingene, men fokuset på barnet er likt.

Dugnad

Vi har ingen tradisjon for årlige dugnader, men forbeholder oss retten til å innkalle ved behov/ gjennomføring av prosjekter.

Faste markeringer

Vi har også noen faste markeringer gjennom året:

24.oktober	Høstsuppe/ FN dagen
Desember	Nissefest, Lucia og julemiddag
06.februar	Samenes dag
21.februar	Kong Harald har bursdag
Uke 6	Karneval
Mars	Barnehagedagen
Fredag før påske	Påskefrokost
Mai	17.mai feiring
Uke 24	Sommerfest

Ferie/ fri

Barnehagen er stengt i uke 28+29+30, julaften, nyttårsaftnen, 5 planleggingsdager og alle bevegelige helligdager. Onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl 12.00.

Foreldrebetaling

Foreldrebetaling er satt til makspris, som er 2910 kr pr mnd, men kan endres i samarbeid og forståelse med en enstemmig foreldregruppe. Betaling for kost, 410 kr, kommer i tillegg, kostpengene følger selvkostprinsippet. Faktura blir utsendt på e-post og innbetalingsfrist er den 10 hver måned, dersom betalingen ikke er mottatt innen utgangen av gjeldende måned bortfaller plassen automatisk. Trenger dere utsettelse, annen innbetalingsdato eller det skjer andre uforutsette hendelse, ta direkte kontakt med daglig leder med en gang.

Prisliste	
Hel plass	2910 kr
80% plass (88% betaling)	2561 kr
Matpenger kommer i tillegg	
Hel plass	410 kr
80% plass	410 kr

Søskenmoderasjonen er minus 30% på første søsken og minus 50% på den/de neste. Vi her i Små Spirer Gårdsbarnehage tilbyr ikke plasser under 80%.

Foreldre/ foresatte samarbeid/ info/ forventninger/ avklaringer

Det formelle foreldre/ foresatte samarbeidet blir ivaretatt av Samarbeidsutvalget/ SU i barnehagen. Her sitter eier/ daglig leder, en representant fra de ansatte og en forelder/ foresatt fra hver avdeling. Utvalget har mellom 2 og 4 møter i året, og er et fora der dere som foreldre/ foresatte kan ta opp saker dere er opptatt av, vil endre på, komme med innspill til etc. Dette gjør dere gjennom å ta opp saker med foreldrerepresentantene deres, som tar det videre til utvalget. Foreldrerepresentantene velges på foreldremøtet ved oppstart av nytt barnehageår.

Vi har ulike måter å informere dere på, men det vi bruker absolutt mest er e-post. Her mottar dere praktisk informasjon fra daglig leder, glimt/ info og månedplaner fra avdelingene og innkallinger og referater fra SU møtene.

Som foreldre/ foresatte har vi et sett av forventninger til dere, akkurat som vi regner med at dere har til oss. Vi mener det er viktig at disse forventningene uttrykkes, for å unngå misforståelser og konflikter.

Våre forventninger til dere er:

- At barna har det de trenger på plassen sin av klær og skiftetøy, se punktet klær.
- At dere leser det vi sender ut av informasjon, både praktisk og dokumentasjon av det vi driver med, og følger opp dette.
- At dere gir beskjed dersom barnet ikke kommer i barnehagen, både ved sykdom og fri.
- At dere holder syke barn hjemme.
- At dere tar opp det dere tenker på direkte med oss. Det er vi som kan gjøre noe med det!
- At dere vet at vi alltid har barnets beste i tankene, også i de situasjonene som er vanskelige, og der dere ikke nødvendigvis er enige i valgene våre.

Foreldresamtaler

Dere får tilbud om to foreldresamtaler i løpet av året, en første halvår, og en andre halvår. Foreldresamtaler første halvår er obligatorisk.

Foreldremøter

Vi har foreldremøte på høsten. Her kan dere ta opp ting dere lurer på, og det velges en SU representant. De siste åra har vi kombinert foreldremøtene med et foreldreforedrag, der vi har hatt eksterne foredragsholdere som har tatt for seg «Mobbing i barnehagen», «Relasjoner med barn» og «Trygghetssirkelen». Dette har vært veldig gode foredrag, med litt for dårlig oppmøte. Vi har imidlertid innsett at det kan ta litt tid å innarbeide nye vaner, så vi har valgt å prøve dette et år til. I år kommer en foredragsholder fra «Mitt Valg» hit, da vi er i gang med å bli sertifisert som en «Mitt Valg»-barnehage. For mer info se: <http://www.determinvalg.no/barnehage/>

Fotografering

Vi har fotografering i barnehagen i løpet av våren. Da kommer «Utestemme» hit, og tar både gruppe, enkelt og søskenbilder. Bildene blir tatt «i farta» med håndholdte kameraer, noe vi har veldig gode erfaringer med. Bildene er digitale, og dere får tildelt en kode, slik at dere kan logge dere inn å se på, og bestille bilder selv. Bildene blir tatt ute, så tenk på dette når dere bestemmer dere for hva barna skal ha på seg. Vi vil også presisere at vi ikke kan ta ansvar for at klærne er flekkfrie, og håret perfekt, når bildene tas. Vi vil alltid gjøre vårt ytterste for å få fine bilder, men vil at dere skal tenke på at dette er barnehagebilder, der det skal tas bilder av 43 barn, pluss søskenbilder, og ikke studiobilder. Vi vil ha gjenkjennelige bilder, som speiler barnehagehverdagen vår. Vi garanterer heller ikke for at alle barn blir tatt bilder av. Her går barnas beste først, så dersom et barn gråter, ikke vil eller er tydelig utilpass, tvinger vi det ikke.

Garderoben

Det er viktig at dere holder orden i garderoben! Dette letter både vår og renholdspersonalets jobb, og hjelper dere til å holde oversikt over hva som finnes og hva som trengs på plassen. Vi innfører nå fra oppstart barnehageåret 2018/2019 en ny rutine der alle må ta med skifteboksen og kurven hjem hver fredag. Da har dere helgen til å se over/ evt fylle opp slik at barna har alt de trenger på plassen på mandag. På fredag blir plassen vasket. Vi begynner nå i år også med å gi ut stoffposer til hvert enkelt barn ved oppstart, som skal henge på plassen, og brukes til å sende hjem vått/møkketøy i. Denne posen brukes gjennom hele barnehageløpet.

Hente

Når barnet blir hentet vil vi gjerne fortelle dere litt om dagen, og om hva barnet har opplevd. Vi har forståelse for at ikke alle har tid og mulighet til dette hver dag, men forventer uansett at dere gir beskjed om at barnet er hentet, og at dere er innom plassen for å få en oversikt over evt våte klær som skal hjem, påfyll av skiftetøy, beskjeder etc.

Høytider

Her i barnehagen har vi til nå markert høytidene jul og påske. I Rammeplanen står det at barna skal bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen, og per nå er det bare kristendommen som er representert. Har vi andre religioner og livssyn, representert i barnehagen, som vi ikke vet om, gi oss beskjed!

Vi markerer i år:

Jul

- Nissefest
- Lucia
- Julemiddag

Påske

- Påskefrokost

Kjernetid

Vi har kjernetid mellom 09.30 og 14.00. Dette innebærer at de planlagte aktivitetene og oppleggene våre foregår i dette tidsrommet. De som skal på tur går samlet fra barnehagen kl 09.30. Det er derfor viktig at dere gir beskjed dersom dere kommer senere. Har gruppa gått før dere kommer, må barna leveres på turstedet. Skogsgruppa på Skogstrolla er ikke tilbake i barnehagen før ca 14, og barn som er med der, må hentes i skogen dersom de hentes før.

Klær

Vi er en barnehage som er mye ute både på tur og ellers i barnehagehverdagen, og dette stiller ekstra krav til foresatte, og deres oppfølging på klesfronten. Dette gjelder spesielt i den kalde og våte årstiden. Da er vi helt avhengige av at barna har nok og riktige klær, samt nok skift på plassen, slik at vi kan være ute store deler av dagen, samtidig som barna holder seg varme og tørre. Et annet aspekt er barna og deres selvfølelse, når de står der uten det de trenger, og vi ikke får gått ut, og alle får med seg det som skjer. Selvfølgelig kan dette skje, men ved gjentakende hendelser vil vi kalle dere inn til en samtale, for å snakke om hvordan / hva som skal til for å løse situasjonen. Vi vil ved enhver slik hendelse uansett gjøre alt vi kan for at barnet ikke skal oppleve dette som ubehagelig, da det er foresattes ansvar at alt er i orden, og barnet ikke har noen mulighet til å påvirke dette.

Så hva betyr dette for dere i praksis? Vi har delt opp kles/ innkjøpslisten i årstider og vi begynner innerst:

Dette trenger barna høst/vår

- Ullundertøy, ullsokker
- 2 sett tykk ull, bukse/ genser og/ eller fleectøy, jakke/ genser/ bukse
- Overtreks dress/ bukse+ jakke
- 2 sett regntøy
- 2 sett regnvotter med før
- Hals
- Vanter
- Luer
- Joggesko/ overgangssko
- Gummistøvler

Innhold som skal være i skiftekurven hos Solstrålene høst/ vår

- 1 bukse
- 1 genser
- 2 par sokker
- 2 sett undertøy
- 2 body/ t- skjorte
- 2 strømpebukser

Innhold som skal være i skiftekurven hos Skogstrolla høst/ vår

- 2 bukser
- 2 gensere
- 2 par sokker
- 2 sett undertøy
- 1 t- skjorte
- 1 strømpebukse

Dette trenger barna vinter

- Ullundertøy, genser/ bukse/ sokker
- 2 sett tykk ull, genser/ bukse og/ eller fleece sett, genser/ bukse
- Ullsokker, tykke
- 2 par med votter
- 2 par regnvotter med før
- Vinterlue som beskytter godt.
- Hals/ balaklava
- Cherrox
- Vintersko

Innhold som skal være i skiftekurven hos Solstrålene vinter

- 2 sett med ull body/ genser/ stilongs/ strømpebukse
- 2 sett sokker

Innhold som skal være i skiftekurven/ sekken hos Skogstrolla vinter

- 2 sett med ull genser/ strømpebukse
- 2 sett tynne ullsokker
- 2 sett undertøy
- Ett sett legges i skiftekurven, ett sett skal i sekken.

På vinteren vil vi at barna kommer i ull på morgenen!

Dette trenger barna sommer

- Shorts/ t- skjorte/ genser/ bukse/ sokker
- 2 sett regntøy
- Solhatt/ caps/ sommerlue
- Sandaler
- Sko, joggesko/ småsko
- Regntøy
- Gummistøvler
- Solkrem

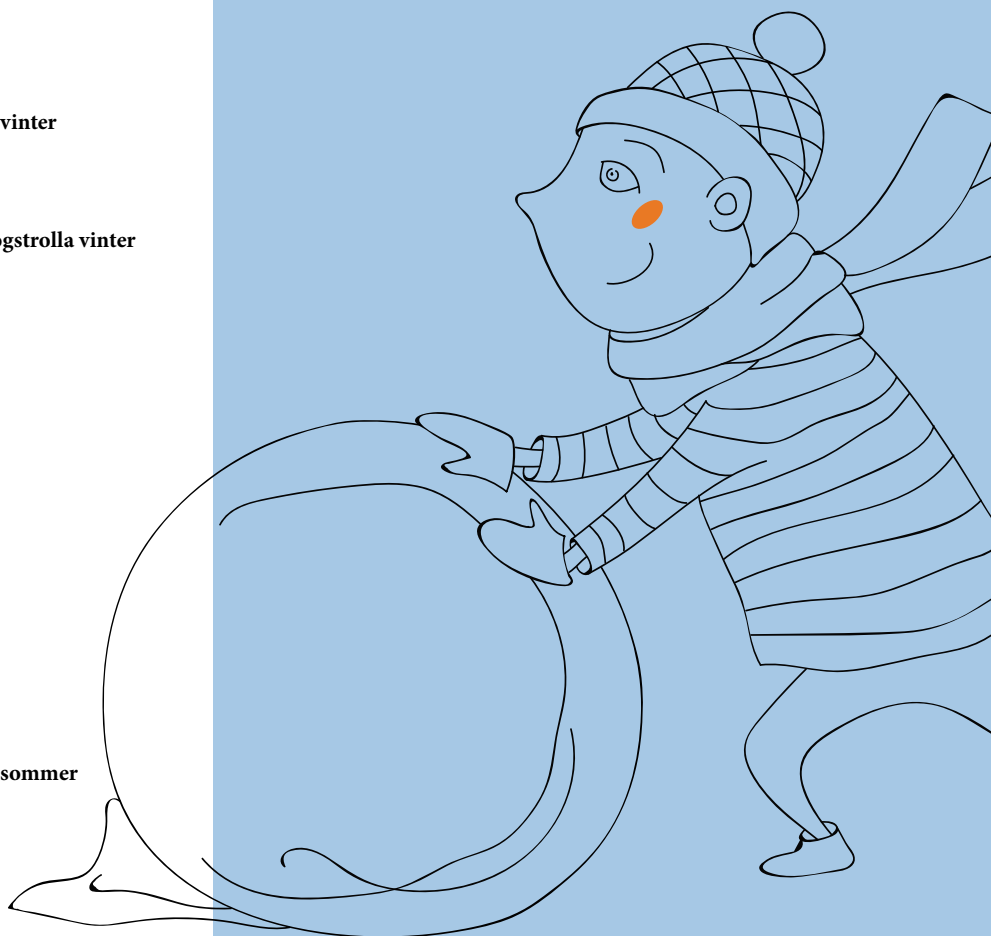
Innhold som skal være i skiftekurven hos Solstrålene sommer

- 1 t- skjorte
- 1 genser
- 1 bukse
- 1 shorts
- 2 bodyer
- 2 sokker
- 1 strømpebukse

Innhold som skal være i skiftekurven/ sekken hos Skogstrolla sommer

- 1 t- skjorte
- 1 genser
- 1 bukser
- 1 shorts
- 2 undertøy
- 2 sokker

Vi skjønner at dette kan se voldsomt ut, men dette er faktisk arbeidsklærne til barna deres! Ofte forandrer også været seg i løpet av dagen, og det er da viktig at vi har det vi trenger for å justere påkledningen etter været. Det er også viktig med nok skift, se kles/ innkjøpsliste/ liste over innhold i skiftekurv. På fredag må alle ta med skifteboks og/ eller kurver hjem for påfyll/ gjennomgang. Daglig leder sender ut kleslister på e-post i forkant av hver årstid, slik at alle vet hva som forventes av tøy.

Tips!

- Tenk komfort når du sender barnet i barnehagen, å unngå klær som reduserer bevegeligheten. Tenk på hva du synes er behagelig å ha på! På vinteren vil vi at barna har på seg ulltøy når de kommer. Da er det enklere å kle på når vi skal ut, og så er det jo helt nydelig å gå i bare stilongsen!
- Pass på at vinterdressen er romslig og lett å bevege seg i, samtidig som det er plass til nok tøy under på kalde dager.
- Dyrt er ikke alltid best! Følg med på tester av barneklær og sko. De dukker alltid opp i forbindelse med oppstart av barnehage og skole.
- Følg med på tilbud og kampanjer på sko og klær. Disse dukker også alltid opp, i takt med at sesongene skifter, og her kan det være mange penger å spare.
- Spør oss om det er noe du lurer på! Listen vår er hverken uttømmende eller fasit.

Levere

Å levere fra seg det mest dyrebare man har kan oppleves som vanskelig for mange, noe vi har stor forståelse for. Det er ikke lett å gå ifra et barn som gråter, samtidig opplever vi at jo mer usikker og utydelige foreldrene er ved levering, jo mer opprivende oppleves avskjeden for barnet. I de tilfellene der foreldrene er utydelige ved levering, sier hadet mange ganger, men ikke går, er nølende og usikre i avskjeden eller er på gråten oppfatter barnet denne usikkerheten, og den overføres dermed til barnet. Det barnet oppfatter er da at dette ikke er trygt, her vil jeg ikke være, mamma/ pappa vil ikke at jeg skal være her, og stoler ikke på de som er her. Disse følelsene er det ikke barnet som skal romme, de er det vi voksne som har ansvar for. Synes du det er vanskelig med levering, snakk med oss.

Vi har mange gode strategier for å gjøre leveringen god, men er avhengig av at dere som foreldre er tydelige. Her gjelder det faktisk å late som! Framsnakk barnehagen og de som jobber der, vis med all tydelighet ovenfor barnet at her skal det være. Og så er det er helt greit å stå utenfor døra til barnet slutter å gråte, det er helt greit å be oss om å ringe for å fortelle hvordan det går og det er helt greit visst du må gråte litt- men gjør det i bilen!

Miljø

Vi har fokus på miljø, kildesortering, bærekraft og matsvinn. Vi ønsker blant annet å bruke så lite papir vi klarer, og bruker derfor e-post der det er mulig. Vi komposterer og kildesorterer papir, plast, glass og metall. Vi bruker gjenbruksmaterialer der vi kan, og har fokus på å holde forbruket nede, blant annet ved å reparere der vi kan, i stedet for å kjøpe nytt. Når vi er ute i naturen tar vi alltid med oss søpla hjem, både vår egen og den vi finner på veien, og snakker om forsøpling i naturen og konsekvensene av denne.

Mobilbruk

Vi vil at mobilen skal ligge i bilen ved levering og henting, og at eventuelle samtaler avsluttes før du går ut av bilen. Det at du kommer er noe av det viktigste som skjer i løpet av dagen, og barnet både trenger, og fortjener din fulle oppmerksomhet. Vi opplever det som svært forstyrrende at foresatte har private samtaler i fellesområdene, og ber om forståelse for at vi «freder» denne stunden på dagen.

Opplysninger til barnehagen

Etter at dere har takket ja til plass vil dere motta et velkommen brev, barnehagens årsplan og et skjema som heter «Opplysninger til barnehagen». Det er her vi innhenter alle praktiske opplysninger vi trenger, og det er derfor viktig at dere fyller ut skjema grundig. I tillegg til alle praktiske opplysninger har vi satt opp et punkt med mor/ fars utdanning/ jobb/ hobby/ interesser. Dette fordi vi ønsker å involvere dere som foreldre/ foresatte mer i prosjektene våre, og dette er enklere når vi får oversikt over den kompetansen som finnes i foreldregruppen.

Oppsigelse

Oppsigelse må leveres skriftlig. Oppsigelsesfristen er på 2 mnd, regnet fra den 1 i påfølgende mnd. Man kan ikke ha oppsigelsestiden i månedene juni og juli og skal barnet slutte ved barnehageårets slutt må oppsigelsen være levert innen 1. mars. Har man akseptert tilbud om barnehageplass fra 1. august, kan plassen sies opp tidligst 1. august i samme kalenderår.

Overgang barnehage/ skole

Det siste året i barnehagen begynner skolestarterne våre i Skoleklubben. Dette er noe vi opplever at barna både ser frem til, og begynner å bli klare for. Overgangen fra barnehage til skole kan ofte virke stor for barna, og Skoleklubben skal bidra til at denne overgangen blir mindre. Målet vårt er at barna skal glede seg til skolestart! Vi har fokus på at barna skal bli selvstendige, mestre og utvikle en god selvfølelse. Vi jobber med å vekke en interesse for skoleforberedende aktiviteter som bokstaver, tall etc. Vi vil at barna skal bli trygge på seg selv, kunne ta kontakt med voksne og barn på en god måte, og kunne samarbeide.

Råde kommune har utarbeidet en fast rutine mellom barnehage og skole, som alle skoler og barnehager i kommunen følger. I løpet av oktober det siste barnehageåret blir dere som har skolestartere innkalt til et eget foreldremøte, der vi informerer om Råde kommunes rutiner ved overgang barnehage/ skole.

Overgang fra Solstrålene til Skogstrolla

Når sommeren nærmer seg tar personalet på Skogstrolla mer kontakt med 3 åringene våre, der det er naturlig. Samtidig blir de med på tur sammen med den Skogstrollsgruppa de skal gå sammen med det neste året. Dvs Skogstrolla minus Skoleklubben. Vi har veldig gode erfaringer med å gjøre det på denne måten, og pleier å ha veldig gode overganger. I og med at vi er mye sammen, på samme sted, kjenner alle barn alle voksne og vår erfaring er at overgangen er størst for foreldrene, siden både organisering og oppfølgingen på Skogstrolla foregår på en annen måte enn på Solstrålene. I tillegg arrangerer vi et foreldremøte i mai/ juni for de foreldrene som har barn som skal over på ny avdeling, der vi informerer om overgangsrutinene våre, og der dere kan stille spørsmål dersom det er noe dere lurer på.

Plandager

Vi har 5 plandager i løpet av året. Da er barnehagen stengt. Vi har valgt å spre disse plandagene ut over hele året, for å få kontinuitet i den pedagogiske jobbingen vår. Der vi får det til legger vi plandagen samtidig med skolene sine.

Reduksjon i foreldrebetaling

Familier med en samlet bruttoinntekt på til sammen 25.000 kr i måneden kan søke om redusert foreldrebetaling. Søknadsskjema ligger på Råde kommunes hjemmeside:

<https://www.rade.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MIId1=10245&FiId=1290>

Soving

Dere må ha med sovevogn i barnehagen, som enten kan stå her fast, eller dere tar med fram og tilbake. Oppi vognen må dere ha et innhold som passer til årstidene. Vi har satt opp et forslag:

Hele året: Seler, fluenetting, noe godt å ligge på, for eksempel skinn
Vinter: Pose egna for kulde
Sommer: Teppe, eventuelt lett dyne

Som hovedregel legger de barna som skal sove seg etter lunsj, mellom 11 og 11.30. Denne rutinen er det ikke alle barn som har når de begynner, men vi vet av erfaring at de fort kommer inn i denne rytmen. Det er noe helt annet å være i barnehagen enn hjemme, så når lunsjen er inntatt er de fleste klare for å legge seg. Vi har en tavle i garderoben der vi skriver opp hvor mye de sover, slik at dere til enhver tid har oversikt over dette.

Barn som har behov for flere lurer i løpet av dagen får selvfølgelig det, og vi tilrettelegger for hvert barn etter deres behov. Når barna sover sitter det alltid en fra personalet sammen med dem og passer på, slik at ingen sover uten tilsyn.

Når barna trapper ned på soving er det denne personen som vekker og følger opp sovingen. Når det gjelder nedtrapping og soveslutt oppfordrer vi dere til å ha en dialog med oss, siden det er vi som ser hvordan dette påvirker barnet. Det kan også være forskjell på hva barnet trenger av søvn når det er hjemme og når det er i barnehagen. Vi har ingen regel på når barna er for store til å sove, og barna kan fortsette å sove selv om de går over til Skogstrolla.

Sykdom

Sykdom er uunngåelig i en barnehage, men vi jobber kontinuerlig med rutiner for å begrense smitte så godt vi kan. Et av de viktigste tiltakene vi har på forebygging er håndvask. Både barn og foresatte skal foreta en grundig håndvask før barnet leveres på avdeling om morgenen. Foresatte kan også bruke desinfiseringen som henger ved inngangen, men vi vil at barna skal gjennomføre håndvask. Ellers skal barn og ansatte i barnehagen vaske hendene før de spiser, lager mat og etter toalettbesøk. Personalet skal i tillegg vaske hendene etter bleieskift og stell, og etter tørking av snørr og andre kroppsvæsker.

Ved oppkast gjelder 48 timers regelen! Barn som har kastet opp SKAL være hjemme i 48 timer, etter siste gang det kastet opp. Vi vet det er ubeleilig, og at barna ofte er i god form før det har gått 48 timer, men de er smittebærende! Så for å unngå spredning, og at enda flere barn og foreldre må være hjemme, er dette en absolutt regel.

Ellers er hovedregelen at barnet må ha god almenntilstand, og kunne følge barnehagens aktiviteter, for å være i barnehagen. Det er personalet som til syvende og sist avgjør om det er forsvarlig for et barn å være i barnehagen. Når det er noe som «går» på avdelingen, eller i barnehagen, sender daglig leder ut e-post, slik at dere som foreldre kan være ekstra obs. Vi følger Folkehelseinstituttets anbefalinger når det gjelder sykdom og smittevern, og er det noe du lurer på er det bare å gå inn på hjemmesiden deres: www.fhi.no

Tilvenning/ innkjøring

Når dere har fått barnehageplass her hos oss, blir dere i løpet av forsommeren oppringt av en pedleder på Solstrålene, og invitert hit på besøk. Dette fordi vi opplever det som veldig positivt at dere får komme til barnehagen for å se hvordan vi har det, og hilse på oss som jobber her og de barnet skal gå sammen med på avdeling før oppstart. Ønsker dere flere besøk før sommerferien avtaler vi de fortløpende.

Per dags dato praktiserer vi 3 dagers tilvenning her i barnehagen, men vi er åpne for andre ønsker, og tilpasser tilvenningen etter barnas behov. 3 dager er imidlertid et minimum. Første tilvenningsdag er mor/ far med hele dagen, og vi pleier å starte med en kort dag på et par tre timer. Dag to er foresatte med barnet på starten av dagen, og drar fra barnehagen etter forholdsvis kort tid. Barnet sover i barnehagen, og blir gjerne hentet etter at det har sovnet og spist. Akkurat hvordan denne dagen skal være avtales med foresatte. Dag tre kjører vi vanlig/ litt kortere dag, men foresatte må være tilgjengelige.

Vi jobber kontinuerlig med å forbedre innkjøringene våre, og skal i år lage bildekort til barna i forbindelse med oppstart. Vi ber dere derfor om at dere har med bilder av barnets nærmeste omsorgspersoner, eventuelle kjæledyr eller andre ting som er viktig for det. Kortene skal barnet ha her i barnehagen, slik at overgangen ikke blir så brå, og slik at barnet har noe kjent her som kan gi det trygghet og trøst.

Tomgang

Det er forbudt å la bilen stå på tomgang- alltid og uansett! Vi skjønner at det kan være fristende på hustrige og kalde dager, men for oss er det først og fremst et sikkerhetsspørsmål. Vi vil ikke ta sjansen på at barn kan ta seg inn i biler som står på tomgang, med de følgene det kan få. Ei heller ikke at eldre søsken sitter alene i biler som går på tomgang, av samme grunn.

Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner er et område det har vært stort fokus på de siste årene. Fokuset har vært størst på skole og barnehagenes meldeplikt, hva man skal se etter og når man skal melde.

I Stine Sofies Stiftelse sier de: Du ser det ikke før du tror det!

I sammenheng med dette har vi her i barnehagen drøftet egen praksis, og blitt enige om hvordan vi her i barnehagen skal håndtere dette. I praksis betyr dette at vi har nulltoleranse for å melde ved mistanke om vold, som igjen betyr at vi alltid melder dersom et barn kommer med uttalelser om opplevd vold. Alltid, uansett! Dette vil jo også bety at vi kommer til å melde på «feil» grunnlag, og det vet vi, men det er ikke vår oppgave å vurdere om et barn snakker sant eller ikke i disse tilfellene, og vi vurderer det slik at vi heller vil melde feil i enkelte tilfeller, enn å ikke tørre eller ta feil vurdering-er der vi har rett. Det vi imidlertid alltid gjør i slike tilfeller er å «nøste».

Avdelingene

Solstrålene

Solstrålene blir i barnehageåret 2018/2019 en avdeling med 16 barn i alderen 0-3 år, som vil holde til i nye lokaler ved siden av kjøkkenet. Her jobber vi prosjektbasert og er opptatt av å se barns spor. Vi har en rekke prosjekter gjennom året som er satt i gang ut fra barnas interesser. Hver mandag og onsdag går avdelingen på tur, da går vi fra barnehagen 9.30 og spiser lunsj i skogen før vi går tilbake til barnehagen og legger barna. Hver tirsdag og torsdag har avdelingen ansvar for dyrene, da gir vi dem mat og vann, samt gjør rent etter behov. Vi mater også fiskene hver fredag, da ruller vi på barna. En gang i måneden sender vi ut glimt-brev til foreldrene via e-post. Dette inneholder blant annet ett månedsbrev om hva avdelingen jobber med, hva vi skal jobbe med fremover, generell informasjon og viktige datoer.

Dagsrytme på Solstrålene

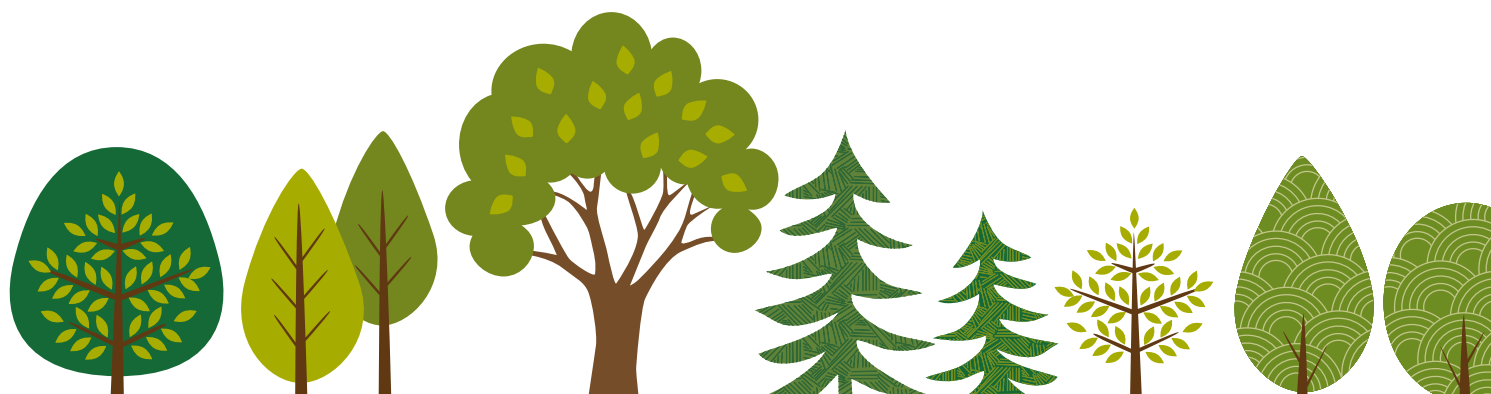
06.30 – 08.00	Lek på avdelingen
08.00 – 08.30	Frokost
08.30 – 10.00	Planlagte aktiviteter
10.00 – 10.30	Lek
10.30- 11.00	Lunsj
11.00 – 13.00	Bleieskift, legging. Leke tid for barn som ikke sover.
13.00 – 13.30	Fruktmåltid med havregryn/müsli og brød.
13.30 – 17.00	Lek inne/ute

Skogstrolla

Skogstrollene er en avdeling med 27 barn i alderen 3 – 6 år. I tillegg til å jobbe prosjektbasert og følge barns spor, er vi opptatt av gode opplevelse ute. Vi har derfor valgt å alltid ha en barnegruppe i skogen. Vi har delt barnegruppen i tre, så hver gruppe deler på å være en uke, tirsdag– fredag, i skogen om gangen. I skogen har vi ny grillhytta med muligheter for å varme seg, og en uteplass til å lage mat på. De to gjenværende gruppene jobber henholdsvis med dyr og prosjekt som tema. Mandag, onsdag og annenhver fredag har Skogstrolla ansvar for dyrene. Da stiller, mater og koser vi med dyrene, og gjør eventuelt annet forefallende arbeid på gården. De gruppene som ikke har skogsuke, har turdager tirsdag og torsd

Dagsrytme på Skogstrolla

06.30 – 07.30	Lek på avdelingen
07.30 – 08.30	Frokost mellom
08.30 – 10.30	Planlagte aktiviteter/ lek
10.30 – 11.00	Lunsj
13.30 - 14.00	Frukt
14.00	Turgruppa tilbake
14.00- 17.00	Lek inne/ ute

Vår profil

Profilen vår er bygd på tre grunnsteiner:

Uteliv, kosthold og dyr.

Disse tre grunnsteinene ligger i bunn for alt vi jobber med og i alt vi er.

Uteliv

Vi liker å være ute! Men vi vil samtidig at det skal være en positiv opplevelse, så vi er ikke ute uansett. Vi vil at barna skal oppleve glede ved å være i fysisk aktivitet, og avdelingene har hver sine turdager. Solstrålene er på tur mandag og onsdag, mens Skogstrolla har tirsdag og torsdag. I tillegg har Skogstrolla alltid en gruppe som er i skogen hele dagen fra tirsdag til fredag. Det er tre grupper som ruller og er i skogen hver tredje uke. Fredag er begge avdelingene på gården. Vi har flere ulike plasser vi går tur til, men har en fast plass der vi har grillhytte, bål plass og utekjøkken.

Naturen byr på uendelige muligheter, utfordringer og opplevelser som vi vil legge til rette for, slik at barna her i barnehagen blir glad i, vil ivareta og føler respekt for naturen. Barna får utvikle grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbevissthet, får prøvd ut egne grenser og utvikler et positivt selvbilde gjennom ulike mestringsopplevelser i naturen. Barna trenger ikke leker når vi er ute i naturen. Da settes fantasien i gang, og de finner alt de trenger rundt bena sine. Naturen utfordrer, utvikler og senker konfliktnivået. Her er det nok plass til alle!

Gjennom å være mye ute føler vi årstidene på kroppen. Vi ser hva som skjer i naturen gjennom året. Vi følger dyrelivet, ser naturen våkne om våren, blomstre om sommeren, vi høster sopp og bær på høsten, og ser naturen forberede seg og trekkfuglene flyr sørover før kulden senker seg og vinteren kommer.

Kosthold

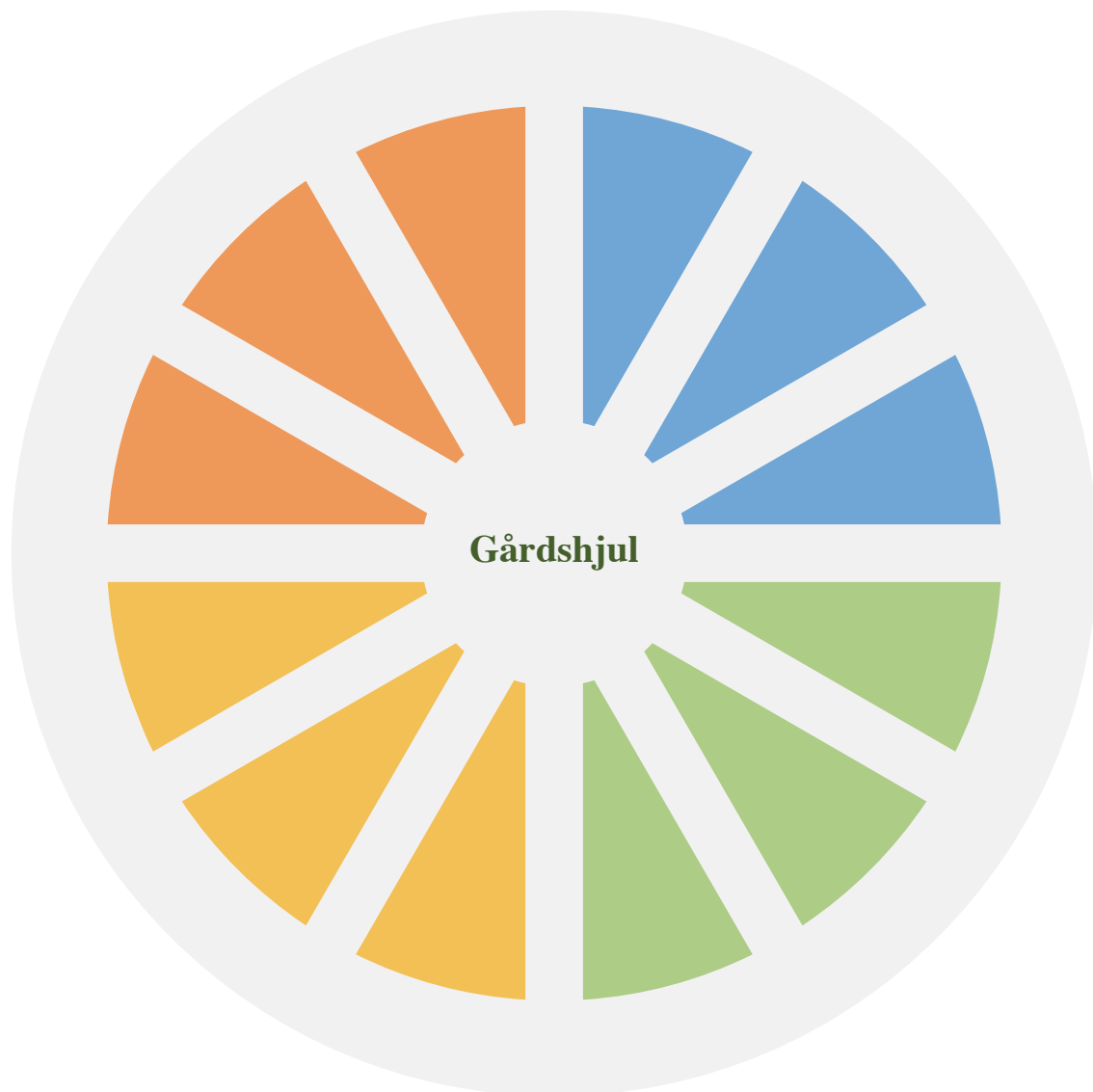
Vi her i barnehagen mener det er viktig å legge grunnlaget for gode matvaner tidlig. Vi vil være med på å legge dette grunnlaget, og legger derfor stor vekt på å tilby barna et sunt og variert kosthold. Vi lager det aller meste av maten fra bunnen av, og har varm lunsj hver dag. Alle måltider serveres i barnehagen. Alt brød vi spiser baker vi selv, og her er det bare fantasien som setter grenser for innholdet. Vi baker med flere ulike melsorter og smaksetter med både epler, gulrøtter, ulike frø og det som ellers måtte passe. Mange av barna synes også det er gøy å være med å bake, og da får de selvfølgelig lov til det! Det serveres grønt til alle brødmåltider. Dette kan være alt fra tomat, agurk og paprika til salat, rødhet, suragurk og oliven.

Vi bruker minimalt med sukker og har erstattet dette med for eksempel rosiner og bananer. Til bursdager får barna velge mellom ulike alternativer som fruktsalat, banan is og grove vafler. Vi har aldri hatt kaker i barnehagen i forbindelse med bursdager eller andre feiringen, men baker til jul, og andre høytider der dette er naturlig, da vi synes det er viktig å ta vare på tradisjonene våre.

Dyr

Dyra og deres velferd er en daglig del av vårt arbeid sammen med barna. Hos Skogstrolla har hver gruppe faste dager hos dyra. Da gjør de rent hos alle dyrene, gir dem mat, kos og plukker egg. Dette er viktig kvalitetstid for oss, og barna lærer mye av dette. De ser livets gang ved både død, nytt liv og gjennom nytteverdien vi har av dyra. Hos Solstrålene kan alle de som vil være med til dyra, de dagene de har dyrestellet. Det skrives opp på tavla ute hvem som har vært med den dagen.

Høst

- Innhøsting grønnsakhage/drivhus
- Tresking/ skuronn
- Samle halm til grisene
- Høste havre til julenek
- Pløying
- Høstså
- Tømme komposten
- Gjøre rent hos hønene
- Fulle halm hos grisen
- Ormkur kattene

Vinter

- Måke snø
- Hogge ved
- Sette ut grøt til nissen
- Hente juletre
- Fulle halm hos grisen

Vår

- Klargjøre drivhus og grønnsakhage
- Tømme kompost/gjødsle
- Forså i drivhus og grønnsakhage
- Våronn- harve/ så/ tromle
- Sette poteter
- Gjødsle med komposten
- Vanne
- Luke
- Spise når det er klart!
- Fulle halm hos grisen
- Ormkur til kattene
- Flåtmiddel til kattene
- Gjøre rent hønsehuset

Sommer

- Vanne
- Luke
- Spise når vekstene er klare!

Samarbeidspartnere

PPT- pedagogisk psykologisk tjeneste

De holder til på Familiehuset i Råde og skriver på hjemmesiden til kommunen: «PP-tjenesten skal i samarbeid med andre kommunale instanser bidra til at barn og unge med særskilte behov møter barnehage, skole og samfunn som er tilpasset deres evner og forutsetninger, tar disse barna/unge på alvor og ser positivt på mangfoldet de representerer. PPT er en tjeneste for alle barn, unge og voksne med særlige behov og skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndige vurderinger der loven krever det. Mange foreldre er usikre på OM eller NÅR de skal kontakte PPT. Vi oppfordrer til tidlig kontakt mens problemene er små. Foreldrene kan gjerne ta kontakt selv eller gjennom barnehage/ skole. Sammen vil vi prøve å finne fram til barnets sterke sider og interesser, for å forandre på eller avhjelpe det som er vanskelig».

Eksempler på vansker som PPT arbeider med:

- Lærevansker
- Språk og talevansker
- Lese-, skrive- og regnevansker
- Sosiale vansker, eks. mobbing
- Funksjonshemninger
- Utviklingsforstyrrelser med f.eks atferdsvansker
- Emosjonelle vansker/relasjonsvansker
- Spørsmål i forbindelse med skolestart
- Oppdragelsesspørsmål

PPT når du på tlf nr: 69 29 50 35

Helsestasjon

Holder til på Familiehuset og skriver: «Vi er et tilbud til alle helt fra tidlig i svangerskapet til du har fylt 20 år. Vi kan tilby svangerskapskontroller av jordmor, helsekontroller av helsesøster, lege og fysioterapeut, vaksinasjon, veiledning og støttesamtaler. Helsestasjonen er et forebyggende tilbud med fokus på å hjelpe den enkelte til å kunne møte livets utfordringer. Vi samarbeider med andre tjenester både i kommunen og utenfor, blant annet PPT, barneverntjenesten, barnehagene, skolene og sykehus. Du trenger ingen henvisning for å kontakte oss. Velkommen til helsestasjonen!».

Helsestasjonen når du på tlf nr: 69 29 50 20 / 69 29 50 50.

Barnevern

Holder til på Familiehuset og skriver: «Er du forelder og er bekymret for barnet ditt eller du føler at du ikke helt strekker til selv? Kanskje er du/dere i en vanskelig livssituasjon på grunn av ytre omstendigheter, samlivsbrudd, sykdom, rusproblemer o.a. Ta gjerne kontakt for en samtale. Bekymrer du deg for omsorgen til et barn du kjenner som nabo, familie eller på annen måte? Da bør du vurdere å ta kontakt for å drøfte situasjonen. Du kan være anonym for familien det gjelder – og også ovenfor barneverntjenesten».

Barnevernet når du på tlf nr: 69 29 50 33

Familieteamet

Holder til på Familiehuset og skriver: «Familieteam er et forebyggende tiltak rettet mot barn og ungdom. Familieteamet har fokus på kartlegging av ressurser som barnet/ungdommen, familien og nettverket har, og arbeider for å løse familiens utfordringer ved først og fremst hensiktsmessig bruk av de ressurser som familien og nettverket har. I tillegg til foreldre/familier, kan også ansatte i for eksempel skole, barnehage, SFO mfl, ta kontakt og legge fram saker/ problemstillinger knytta til arbeidet med barna/ ungdommene.

Eksempler på temaer/spørsmål som du/dere kan ta opp med oss:

- grensesetting
- struktur/rutiner i hverdagen
- søvn
- søskenproblematikk
- barns tanker rundt skilsmisse
- samspill/ kommunikasjonsproblemer mellom barn, barn-barnehage/ skole
- konflikter med barnet/ungdommen

Vi her i barnehagen har et godt samarbeid med alle disse instansene, og har jevnlig både tverrfaglige møter og andre faste fora der vi kan drøfte problemstillinger og saker vi lurer på. Vi kan drøfte saker både anonymt og med navn. Drøfter vi med navn skal det imidlertid alltid innhentes samtykke fra dere som foreldre i forkant. Vårt mål er og alltid ha en tett og åpen dialog med dere, visst det er noe vi undrer/ bekymrer oss over, slik at dere ikke blir overrasket når vi kommer med en forespørsel om samtykke.

Kontaktinfo

Solstrålene

Mobil: 474 74 509
E-post: post@smaaspirer.no

Skogstrolla

Mobil: 926 21 130
E-post: post@smaaspirer.no

Katrine/ kontoret

Ring avdelingen- så får de tak i meg, eller du får privatnummeret mitt.
E-post: post@smaaspirer.no

Barnehagens adresse

Aker Gård- Tesalaveien 68
1640 Råde

Del 2

Barnehagens faglige profil

Barnehageloven

Lov om barnehager er vårt øverste styringsdokument, og regulerer driften av barnehagen.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplanen

Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven, og regulerer barnehagens innhold. Ny Rammeplan trer i kraft 1.august 2017.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-04-24-487>

Årsplanen

Rammeplanen sier om Årsplanen:

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Styren skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen. Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. Det skal synliggjøres hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid. Det skal også fremkomme hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen».

Visjon/menneskesyn

Små Spirer Gårdsbarnehage- der barn blomstrer!

1. Menneskesynet i Små Spirer Gårdsbarnehage er **RESPEKT** og det skal ligge til grunn i vårt daglige arbeid og i all samhandling vi har.

- Respekt skal gjennomsyre alt vi gjør.
- I språket, både verbalt og non verbalt,
- Gjennom å respektere alt levende, gjenvinne og ha fokus på kretsløpet.
- Respekt mellom barn- barn, barn- voksne og voksen- voksen
- Medvirkning- ta barn på alvor

2. Det er viktig for oss som jobber i Små Spirer Gårdsbarnehage å holde oss oppdaterte og vi prioriterer etterutdanninger.

- Vi er i en dynamisk læringsprosess
- Vi prioriterer etterutdanning og relevante kurs
- Vi holder oss oppdaterte på ny offentlig informasjon NOU/ St.mld etc.
- Vi oppsøker bevisst ny relevant informasjon gjennom abonnementer og på nett.

3. I Små Spirer Gårdsbarnehage har vi hovedfokus på dyr, kosthold og uteliv. Det er det vi ER.

- Vi legger grunnlaget for gode og sunne kostholdsvaner
- Vi vil ha barn som er glade i å være ute og glad i naturen- miljøperspektiv
- Vi vil gi barn positive og god opplevelser med dyr
- Vi prioriterer å ha kokk på kjøkkenet.

4. Vi i Små Spirer Gårdsbarnehage synes det er gøy på jobb!

- Vi er engasjerte og motiverte
- Vi synes barn er gøy
- Vi er glad i å være ute
- Vi har takhøyde for ulikheter

Metode

Prosjektbasert læring

Vi har valgt prosjektbasert læring som vår metode her i barnehagen. Her jobber vi med utgangspunkt i barns spor.

Dette er en arbeidsmetode vi mener ivaretar barnas medvirkning og initiativ, samtidig som den stiller store krav til voksenrollen og vår dokumentasjons og refleksjons kompetanse. Den utfordrer og motiverer oss, og har gitt oss i personalet et positivt og verdifullt løft i vårt arbeid med deres barn. I tillegg opplever vi at denne arbeidsmetoden har gitt, og gir, økt mestringsfølelse både for oss voksne og for barna.

Metoden innebærer at vi som voksne må være tilstede og fange opp hva barna viser interesse for, og så spinne videre på dette ved å stille de gode spørsmålene. Barna viser oss hva de liker og interesserer seg for gjennom hva de sier og gjør, vi kaller det spor, og det er vår oppgave å ta tak i og følge disse. Dersom prosjektene stopper opp kan vi legge ut nye spor for å motivere barna til å jobbe videre. Et spor kan være en ting, en opplysning, et nytt materiale eller annet som driver prosjektet framover.

Prosjektene kan knytte seg til nærmiljøet, opplevelser barna har hatt, eller et fagområde de er spesielt opptatt av. Et prosjekt kan vare fra noen minutter til flere måneder, og omfatte alt fra et barn til hele barnegruppa. Et prosjekt kan også settes i gang av de voksne, ut ifra temaer vi skal jobbe med.

Mal på hvordan vi jobber med prosjektbasert læring i Små Spirer Gårdsbarnehage

1. Hvordan finner vi et tema?

Temaet behøver ikke være bestemt på forhånd. Det viktige er at temaet tar utgangspunkt i noe som interesserer barna. Finn inspirasjon til temaer i det barna er opptatt av:

- I lek ute og inne
- På turer
- I barnas tegninger
- I bøker
- I samtaler
- Årstider
- Profil
- Faste prosjekter/ markeringer/ feiringer

2. Hvordan kommer vi i gang?

Fastsett tidspunkt for når vi vil arbeide med prosjektet. På den måten blir det mulig å gjennomføre det i en hektisk hverdag, hvor prosjektet skal konkurrere med øvrige aktiviteter og gjøremål om tid og personalressurser.

- Skogstrolla er delt i prosjektgrupper.
- Booke rom/ prosjektrum Loftet

3. Valg av prosjektgrupper.

- Barna deles i grupper. Gruppestørrelsen avgjøres etter prosjektets form og innhold.

4. Oppstart: Skap stemning

Stemningen er med på å skape fokus på det som skal skje. Stemninger knyttet til innretningen på prosjektet og det barna møter i rommet.

Stemningen kan på forhånd tilrettelegges med:

- Bilder fra forrige prosjekt
- Tegninger
- Tidligere produksjoner
- En fortelling eller bøker om temaet
- Artefakter
- Fantasifantast
- Felles oppstart i prosjektgruppa.

5. Tid til forberedelser

Et prosjekt krever forberedelser både før og etter prosjekttimene. Sett av tid til dette.

- Plantid
- Avdelingsmøte
- Gi hverandre tid!
- Rom og materialer skal være gjort klare.
- Når aktiviteten er ferdig skal det skrives ned notater som grunnlag for refleksjon og videre jobbing i prosjektet.
- Etter aktivitet må det gis tid til ferdigstillelse av bilder og dokumentasjon.
- Refleksjon og veien videre, skal være et punkt på avdelingsmøtene.

6. Fordypning

La barna oppleve temaet med hele kroppen og alle sanser. La dem uttrykke seg med temaet gjennom formspråket- det er med på å opprettholde engasjementet. Det kan skje gjennom tegning, sang, musikk, bevegelse, konstruksjon med klosser, gjenbruksmateriale eller leire, eller gjennom fortelling og drama. Skift mellom individuelle og felles aktiviteter.

7. Bli i temaet

- Prosjekter som punkt på avdelingsmøter.
- Gå til Fantasifantasten for inspirasjon.

8. Dokumentasjon

Velg et sted, en vegg, en dør eller en oppslagstavle hvor barnas arbeid med prosjektet kan plasseres og synliggjøres: Bilder, tegninger, produkter, utsagn etc. Dokumentasjonen gir viktige bidrag til samtale, tolkning og refleksjon sammen med barna under hele prosjektet.

- Tv
- I-pad

9. Felles avslutning

Prosjektene skal ha en felles avslutning for alle som har deltatt i prosjektet.

- Fest/ markering
- Utstilling
- Opprydning

Vi er opptatt av at språket vi bruker her i barnehagen skal reflektere menneskesynet vårt, og at når du kommer inn som ny, legger merke til måten vi snakker på.

- Vi bruker ”det er”, i stedet for ”du er”. Når vi bruker ”du er” er dette en personbeskrivelse som går rett inn i selvbildet til barnet. Isteden skal vi bruke ”det er” som beskriver handlingen barnet gjør.

For eksempel: I stedet for å si ”Du er så grisete!” skal vi si ”Det du gjør der er grisete!”

- Vi skal unngå å si ”nei” og ”ikke”. Dette er en utfordring, men ordene ”nei” og ”ikke” er ord barn ikke hører! Sier du ”Ikke ta på den!” hører barnet ”Ta på den!”. Nei er et ord uten innhold og virker sjeldent. Så hva skal vi gjøre? Svaret er: Gi alternativer! For eksempel: ”Ikke løp inne!” Alternativ: ” Inne går vi, skal du løpe må du gjøre det ute!”

- Alltid og aldri er ord som forverrer konflikter og ofte etterfølges av en personbeskrivelse som kan gi et negativt selvbilde. Vi skal unngå disse ordene i vår kommunikasjon med barna.

- Vanskelig: ”Det her er vanskelig, men vi prøver. Ved å konstantere at noe er vanskelig før barnet har prøvd kan du «låse» barnet, og ta fra det motivasjonen for å prøve. Det er ikke særlig motiverende. Vi vil unngå vanskelig, å gå rett på motivasjonen. Det her klarer du sikkert, men det kan hende du må øve litt først! Går det ikke nå, prøver vi igjen senere!

- Hvorfor, som i ”Hvorfor gjorde du det?” Barn har sjeldent et godt svar på dette spørsmålet som jo er lite konkret. Vi vil bruke andre spørreord som hvordan, hva, hvem. Hvem gjorde det? Hva var det som skjedde Hvordan skjedde dette?

- Farlig. Fare er veldig subjektivt, og vi vil unngå å overføre det vi opplever som farlig over på barna. De skal selv få erfare hvor de vil sette sine grens er for hva som er farlig for dem.

- Snill, slem, flink, søt: Dette er subjektive personbeskrivelser som går på barns selvbilde. Vi vil at barna skal få anerkjennelse for den de er, og ikke det de presterer. Vi gir derfor tilbakemeldinger på adferden, istedenfor utseende og ting. For eksempel: Jeg ser du har pynta deg i dag, det ser ut som om du føler deg fin i den kjolen, eller, den tegningen ser jeg du har jobba mye med, så mange farger du har brukt!

- Kroppsspråket vårt skal samsvare med det vi sier!

Selvtillit/ selvfølelse – hva er forskjellen og hvordan forholder vi oss til den?

Selvfølelse er vår egen oppfattelse av vår egen verdi som person, uavhengig av hva man får til. Selvfølelsen varierer ikke fra situasjon til situasjon, men bygges opp over tid. Om du har en god selvfølelse, vet du at det ikke er krise om du ikke er så god på enkelt ting, for du vet med deg selv at du er bra nok uansett! Barn er ikke født med selvfølelse. Den utvikles i møte med den verden som omgir barnet. Spesielt viktig er de signalene som kommer tidlig i livet, og som kommer fra de personene som er nærmest. Selvfølelsen blir styrket når vi anerkjenner barnet for det hun/han er.

Selvtilliten er forbundet med presentasjoner. Den knytter seg til det vi kan, eller tror vi kan klare. Selv om du kanskje har dårlig selvbilde, kan selvtilliten din være stor på enkelte områder. Det er viktig for oss at vi gir barna en realistisk selvfølelse. Det er ikke til barnets beste at vi skryter hemningsløst, det kan føre til at barnet får en urealistisk oppfatning av seg selv. Når vi roser skal vi si hvorfor. I stedet for å bare si ”kjemp flott”, så skal vi kommentere det som faktisk er kjemp flott. Sammen med at man forklarer hva som er feil, skal vi også fortelle hva barnet kan gjøre istedenfor. Vi vil gi spesifikk ros i stedet for generell ros. Når man kjenner barnet og har et godt forhold til det, kan man gi konstruktive tilbakemeldinger, for å hjelpe barnet videre i sin personlige utvikling.

Grupper

Det er viktig å ha tid, ro og oppmerksomhet til hvert enkelt barn. Vi bruker mye grupper slik at det er enklere å bli sett, være trygg og få rom til å uttrykke seg.

Voksenrollen

De voksne må stasjonere seg slik at de har oversikt over barna og kan observere leken og aktivitetene. Barna må føle seg trygge på at de voksne ser dem og er på plass, om de trenger hjelp og støtte. Når barna er selvhjulpne i lek og aktiviteter, blir personalet frigjort til å ha fokus på barna og innholdet i selve aktivitetene.

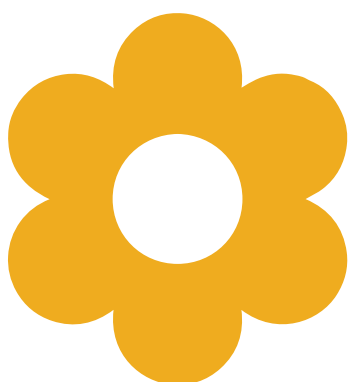
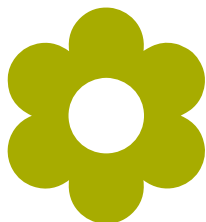
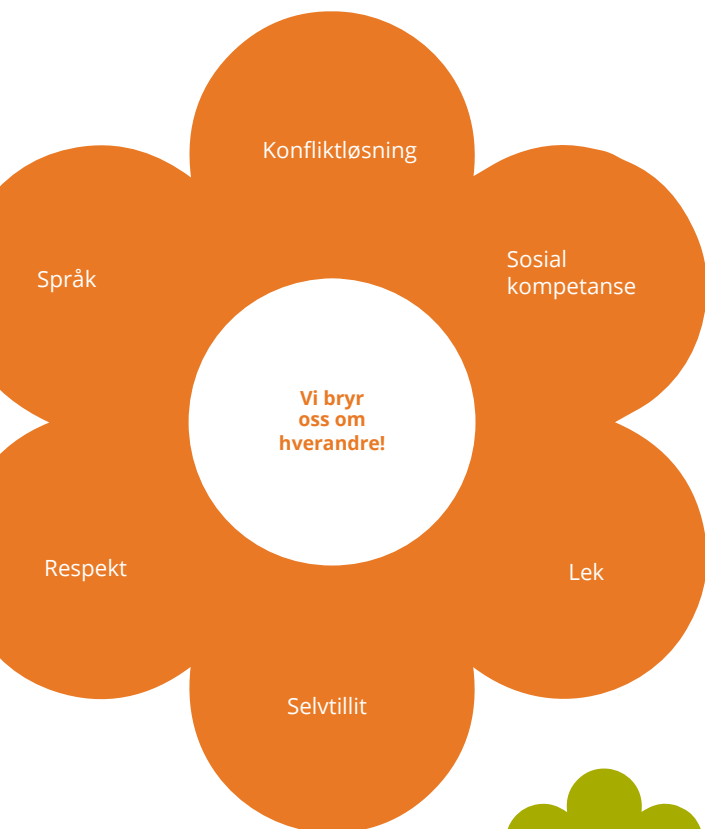
Språk og tekst

Vi her i Små Spirer Gårdsbarnehage er bevisste og interessert i språkets betydning, og har jobbet med dette i mange år, men er på ingen måte ferdig! Vi har språk som tema på personalmøter, vi veileder hverandre, er obs på vår egen språkbruk og korrigerer hverandre. Vi er tilstede, lyttende, åpne og streber etter å ha så mye ”grønt lys” som mulig. Vi snakker tydelig og jobber med å være tydelige med få ord. Vi vil ta barna på alvor. Vi bruker rutiner og hverdagssituasjoner til å starte samtaler og skape læringssituasjoner. Vi skaper felles opplevelse som gir oss felles erfaringer og felles ting å snakke om og å leke ut.

Vi er mye sammen på tvers av avdelingene, noe både de yngste og de eldste har stor nytte og glede av. De eldste lærer å ta hensyn til de yngste og de lærer å hjelpe dem, mens de yngste lærer språk, sosiale koder og påkledning. Vi har samlinger der vi trener på å lytte, vente på tur, svare på tiltale og snakke i en gruppe. Vi har frokosttrim, lesegrupper og bruker regler bevisst i hverdagssituasjonene. Vi har fruktsang og matsang. Når vi jobber med skriftspråket tekster vi tegninger, bruker navn til å gjenkjenne bokstavene, henger alfabetet på veggen i barnas høyde og navner plassene i garderoben. Vi teller alt! Spiller spill, bruker konkrete i hverdagen, på tur, i måltidene og i samlinger. Vi sorterer og rydder både frukt, kopper, asjetter, former og ulike ting i naturen. Vi benevner ting vi snakker om, for eksempel vil du ha leverpostei eller gulost? Istedenfor vil du ha den eller den?

Vi teller alt! Spiller spill, bruker konkrete i hverdagen, på tur, i måltidene og i samlinger. Vi sorterer og rydder både frukt, kopper, asjetter, former og ulike ting i naturen.

Språket gir makt til de som behersker det, og det kan begrense de som strever med det. Språket kan bygge opp selvbilder og det kan rive de ned. Det er vår oppgave som voksne å være gode forbilder. Vi skal bekrefte og hjelpe til med å sette ord på inntrykk. Vi skal gi barna varierte og positive erfaringer med språk. Vi skal gi barna felles opplevelser, slik at de har noe felles å kommunisere om, enten det er med verbalspråk, lek eller gjennom non- verbal kommunikasjon. Vi skal tilrettelegge for rollelek, som er viktig for utvikling av språket og språkforståelsen.

Forebygging av mobbing/ forebyggingsblomsten

Denne blomsten viser hvordan vi jobber forebyggende med mobbing. I tillegg har vi en handlings og tiltaksplan for hvordan vi skal håndtere mobbing, dersom vi oppdager dette.

Konfliktløsning

- Vi vil bruke anerkjennende kommunikasjon for å ivareta barnas integritet i konflikter.
- Vi vil være tilstede og i forkant i konfliktsituasjoner.
- Vi vil veilede og gi barna strategier til å lære å løse egne konflikter.

Språk

- Vi vil være tydelige og bevisste i hvordan vi bruker språket i konfliktsituasjoner.
- Det er viktig for oss at kroppsspråket samsvarer med verbalspråket vårt.

Sosial kompetanse

- Vi vil bruke barnehagevenner som begrep istedenfor bestevenner. Fordi dette er et mer inkluderende begrep.
- Vi vil være gode rollemodeller som viser respekt og empati for hverandres ulikheter og oppfordrer til et mangfold av meninger.
- Vi vil legge til rette for et mangfold av gode relasjoner som skaper tilhørighet.

Lek

- Vi vil legge til rette for lekemiljøer som fremmer muligheter for felles lek, på tvers av kjønn, alder og interesser.
- Vi vil være gode veiledere og hjelpe barn med å utvikle lekekompetanse.
- Vi vil være tilstedeværende voksne som ved behov kan delta og lede leken i en positiv retning.

Selvtillit/ selvbilde

- Vi vil framheve enkeltbarns positive egenskaper og gi dem mestringsopplevelser.
- Vi vil anerkjenne hvert enkelt barn for hvem de er og la de bli sett og hørt som enkeltindivider.
- Vi vil gjennom bevisst bruk av språket skille mellom hvem barnet er og hva det gjør.

Respekt

- Vi vil arbeide for toleranse og mangfold.
- Vi vil bruke et anerkjennende språk både som forebygging og i konfliktsituasjoner.
- Vi vil at det skal synes, både i ord og gjerninger, at menneskesynet vårt er RESPEKT.

Lek

Leken har stor plass i barnehagehverdagen, både inne og ute. Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom. Leken kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. Å delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel i barnehagen.

«Lekens verden er en forhekset verden, der alt er mulig og alt kan forvandles. For den som har opplevd lekens magi har oppfinnsomheten ingen grenser. Leken kan stimulere til alle sider ved barnets utvikling – den er med på å utvikle kreativitet og problemløsningsevne»

Å gi gode betingelser for lek er en av barnehagens viktigste oppgaver. Leken har verdi i seg selv og barnet skal oppleve glede og latter. Samtidig styrker leken den intellektuelle, språklige, fysiske, emosjonelle og sosiale utviklingen.

Når du spør barnet ditt: Hva har du gjort i dag? Og barnet svarer: Lekt! Da har barnet ditt blant annet:

- Bearbejdet opplevelser, inntrykk og erfaringer
- Brukt fantasi og kreativitet
- Samhandlet og samarbeidet med andre barn – utviklet sin sosiale kompetanse
- Tilegnet seg erfaringer om seg selv og andre, øvet seg på å forhandle og løse konflikter
- Brukt språket sitt aktivt, lært nye begreper, utviklet sitt språk og sin kommunikasjonsevne.

Rommet som den tredje pedagog

Uttrykket «rommet som den tredje pedagog» kommer fra Reggio Emiliias pedagogiske filosofi grunnlagt av Loris Malaguzzi fra Italia. Han mente at rommene i barnehagen skal være selvinstruerende, rikt utstyrt og oversiktlige. Rekvissitter og materiell bør inspirere barna til lek og aktivitet, og barna skal kunne hjelpe seg selv og hverandre. Det skal være orden og struktur i alle rom og personalet skal organisere leker, verktøy, materialer og rekvissitter i et enkelt og oversiktlig system som barna forstår og lett kan finne fram i.

Når barna kommer inn i et rom, skaffer de seg oversikt over rommet. De ser etter muligheter for lek og aktivitet. «Spor» etter andre barns lek kan være til inspirasjon og føre til at barna får nye ideer og impulser.

Rommene og utvalget av materiell, rekvissitter, verktøy og leker forteller barna hvor de kan være, og hva de kan holde på med. Når alt er lett tilgjengelig, kan barna hjelpe seg selv og hverandre. Rommene blir selvinstruerende og fungerer som «den 3. pedagog».

Utelekeplassen, et sted i skogen, fellesrommet, små rom, kroker eller verksteder kan defineres som 3. pedagog dersom hensikten med aktiviteten i rommet eller området kommer tydelig fram og er selvinstruerende.

Vi vil at det fysiske miljøet skal gjenspeile barnehagens pedagogiske syn. Vi vil ha et gjennomtenkt miljø, som også barna er med å utvikle, og framover skal vi jobbe med at:

- Våre rom skal fremme læring, pirre nysgjerrighet og gi skaperglede.
- Våre rom skal innby til lek, forskning og skapende aktiviteter.
- Materialet og lekene barna trenger, skal være oversiktlig plassert og tilgjengelige.
- Alle kroker skal ha materialer som lokker ungene til gode møter med venner.
- Rommene skal fenge sansene til barna og være en estetisk kilde. Barnas egne arbeider preger og utsmykker rommene, som skal være både spennende og vakre.
- Rommene skal endres i takt med det som foregår på avdelingene.

Medvirkning

Barns rett til medvirkning i barnehagen ble lovfestet 01.01.2006 og stadfestet at:

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet».

Barnehageloven §3

Hvor omfattende denne medvirkningen vil være og hvordan den praktiseres vil avhenge av barnas alder og funksjonsnivå. Det vi her i barnehagen har jobbet, og fortsatt jobber mye med, er å ta barna på alvor. De skal kjenne at deres meninger betyr noe, deres innspill blir hørt, og at de har en reell påvirkning på barnehagedagen sin. Dette betyr ikke at barna skal bestemme, det er fortsatt vi voksne som har ansvaret og setter rammene. Det betyr at vi ikke alltid kan si ja og være på tilbudssiden. Vi må ta de "upopulære" avgjørelsene om at ja, du må ha på deg lue, det er 15 minusgrader ute, eller nei, du kan ikke velge å la være å spise. Samtidig er det viktig for oss å høre på hva barna uttrykker, både kroppslig og verbalt, slik at vi så ofte vi kan og har mulighet til det kan etterkomme barnas ønsker og innspill.

Danning

I barnehagen er gjensidige samhandlingsprosesser med barn og voksne i lek og læring og hensynet til hverandre forutsetninger for barnets danning. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Gjennom gode dannelsesprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.

Eksempler på spor av lek:

- *en påbegynt konstruksjon*
- *et dekket bord i familie-dukkekroken*
- *maling, pensler og papir på staffeliet*
- *farget kartong, sakser og lim på bordet*
- *et sandlott i sandkassa*
- *konstruksjon av klosser, naturmaterialer eller Lego*

Del 3

Årsplan Små Spirer Gårdsbarnehage - vårt arbeidsdokument

Ansatte

Skogstrolla

Pedagogisk leder	Hilde Dahl	100%
Pedagogisk leder	Henriette Eklund- Dystebakken	100% - har 20% permisjon
Fagarbeider	Alexandra Marie Mikkelsen	100% - har 20% permisjon
Fagarbeider	Marita Rognli Korneliussen	100%
Pedagogisk medarbeider	Vesla Nesteng	50%
Pedagogisk medarbeider	Hege Weel	40%
Pedagogisk medarbeider	Guro Dystebakken Tollefsrød	80%
Kokk	Guro Dystebakken Tollefsrød	20%

Solstrålene

Del 1 Kjøkkenet

Pedagogisk leder	Kristine Marie Willadsen	100% - har 40% permisjon
Pedagogisk leder	Marte Olsen	100%
Barnehagelærer	Karoline Gulbrandsen	100%
Pedagogisk medarbeider	Rita Helene Andersen	100%
Pedagogisk medarbeider	Caroline Jacobsen	100%
Pedagogisk medarbeider	Elise Bakke	40%
Daglig leder	Katrine Langgård	

Kalender 2018/2019

30. juli

16. august

3.sept

8.okt

24.okt

Uke 42

05.nov

3.des

7.des

13.des

19.des

2.jan

6.feb

21.feb

25.feb

8.mars

11.mars

1.april

12.april

16.mai

31.mai

03.juni

19.juni

01.juli

5.juli

29. juli

Plandag

Plandag- MittValg

Personalmøte

Personalmøte

Høstsuppe/ FN dagen

Foreldreforedrag- MittValg

Personalmøte

Personalmøte

Nissefest

Lucia

Julemiddag

Plandag

Samefolkets dag- markering

Kongen har bursdag- feiring

Personalmøte- MittValg

Karneval

Plandag

Personalmøte

Påskefrokost

17.mai feiring

Plandag

Personalmøte

Sommerfest

Personalmøte

Siste dag før ferien

Første dag etter ferien

Vårt arbeidsdokument

Vi arbeider mot å bli en verdistyrt barnehage. Dette betyr i praksis at vi jobber oss igjennom alle verdier, rutiner, pedagogikk, arbeidsmetoder og arrangementer vi har, slik at alle skal vite hva som kan forventes i denne barnehagen. Målet er at vi skal unngå at det barnehagetilbudet vi gir er personavhengig. Alle barn og foreldre skal få det samme tilbudet, uavhengig av hvem som er på jobb, og det skal synes fysisk hva vi jobber med og står for både på avdeling og ellers i barnehagen.

Dette er en stor jobb, og vi har et langtidsperspektiv for å komme i mål. Vi har brukt et år på å kartlegge nå-situasjonen, og sette oss mål for de neste to årene, og i fjor begynte vi den systematiske jobbingen, som vi fortsetter med i år.

Alle målene våre er satt opp på en tidslinje, og i år skal vi:

- Lage standarder på rutiner og innhold for å unngå forskjellsbehandling/ kvalitetssikre tilbudet vårt, slik at det ikke er personavhengig.
- Lage oversikt for hva de ulike aldersgruppene skal igjennom/ oppleve/ erfare på hvert fagområde i løpet av året.
- Lage en plan med progresjon, for hva/ hvordan vi skal jobbe med språk, årlig.
- Lage en oversikt over aktuelle ressurser i nærmiljø, som vi kan samarbeide med. For eksempel: Ulike foreninger/ institusjoner/ skoler og privatpersoner.
- Sette opp en plan for IKT arbeidet vårt. Hva skal vi gjøre når, og hvem har ansvaret? Hvilke muligheter har vi til å integrere IKT i hverdagen vår nå m/ de ressursene vi har?
- Finne ut av hvor de praktiske beskjedene «blir av», og lage et system som fanger de opp.
- Lage en oversikt over hvilken kompetanse vi mangler i henhold til lovverket, og en plan for å fylle disse.
- Gå igjennom planene våre å se om de er realistiske.
- Rett info til rett mottaker i rett stil til rett tid.
- Lage en felles liste over konkrete ting man kan hjelpe hverandre med, på tvers av avdelingene.

I tillegg skal vi jobbe med:

Trygghetssirkelen/Circle Of Security

Trygghetssirkelen er en teori om tilknytning, og dens betydning for barnets utvikling. Den snakker også om «haimusikk» og inntoning, begreper vi både skal jobbe med internt og med foreldregruppa.

I tillegg til å bruke ren teori, skal vi bruke «folk om» serien med Marthe Sveberg, med små videosnutter som forklarer teorien i praksis. Denne vil vi bruke på personalmøter/ plandager, og vi vil bruke trygghet som tema når vi skal jobbe med refleksjon.

Vi skal også gjennomføre et 6 ukers kurs i COS i regi av PPT.

Rammeplanen

Fra 1.august 2017 kom det en ny Rammeplan. Denne erstatter den forrige Rammeplanen fra mars 2006, og er vårt nye styringsdokument. Denne Rammeplanen er kortere enn den gamle, og noe er uforandret, men det meste er nytt og det er mye å sette seg inn i. Denne gangen er Rammeplanen skrevet som en forskrift, og er mye strammere i språket, noe som medfører at vi må tolke og finne meninger og teorier i teksten selv, i motsetning til den forrige Rammeplanen som var mer utførlig og skrevet mer som en lærebok. Det vil heller ikke bli laget nye temahefter til fagområdene for denne Rammeplanen.

Vi har deltatt på to ulike konferanser om implementering av den nye Rammeplanen, og vil bruke disse som utgangspunkt når vi nå starter dette arbeidet. Det ble sagt at vi måtte regne med at det ville ta i alle fall tre år å gjennomføre denne implementeringen, og det er dette tidsaspektet vi planlegger ut ifra.

Dette barnehageåret skal 3 av barnehagelærerne ta et etterutdanningskurs med tema. "Implementering av Rammeplanen".

Tidsplan

I avsnittene over sier vi noe om hva vi skal jobbe med dette barnehageåret, men vi sier ikke noe om hvordan og når. Dette blir planlagt på de to pedledersamlingene vi har, en ved oppstart og en på nyåret. Der lager vi et «Arbeidsverktøy» med detaljerte planer, satt opp på en tidslinje i forhold til den tiden vi har til rådighet på møter, plandager og på plantid. På samlingen rundt nyttår evalueres og justeres planene ut ifra hvordan foregående halvår har vært, og hva vi har fått gjennomført av det vi har planlagt.

Den første pedledersamlinga er 7.august, den andre er 5.januar.

Små Spirer
Gårdsbarnehage

Årsplan 2018/19